

डॉ. नंदिनी धारगळकर

नह्निदत्तकृत
पञ्चविंशति

नह्णदत्तकृत
पञ्चविशति
(ज्योतिषशास्त्र)

नंदिनी धारगळकर

ई साहित्य प्रतिष्ठान

नहिनदत्तकृत पञ्चविंशति
(ज्योतिषशास्त्र)

लेखिका : डॉ. नंदिनी धारगळकर
फोन नं. 9921216600/ 9579031212
E-mail: nan240950@gmail.com

या पुस्तकातील लेखनाचे सर्व हक्क लेखिकेकडे
सुरक्षित असून पुस्तकाचे किंवा त्यातील
अंशाचे पुनर्मुद्रण व नाट्य, चित्रपट किंवा
इतर रूपांतर करण्यासाठी लेखिकेची लेखी
परवानगी घेणे आवश्यक आहे . तसे न
केल्यास कायदेशीर कारवाई होऊ शकते .

लेखिकेचा परिचय

- गुजरात स्टेटच्या वलसाडच्या आर.एम.डी. कॅन्सर हॉस्पिटलच्या एक्स-डीन
- आयुर्वेदशास्त्र व त्यातील मूल्यांचा गाढा अभ्यास
- पोषणमूल्यांचा साकल्याने अभ्यास करून अनेक रोगांवर केवळ आहारातील मार्गदर्शनाने मात
- पस्तीस वर्षांचा अनुभव

प्रकाशक--- ई साहित्य प्रतिष्ठान

www.esahity.com

esahity@gmail.com

प्रकाशन : २४ सप्टेंबर २०१७

- विनामूल्य वितरणासाठी उपलब्ध
- आपले वाचून झाल्यावर आपण फॉरवर्ड करू शकता
- हे पुस्तक वेबसाईटवर ठेवण्यापूर्वी किंवा वाचना व्यातिरिक्त कोणताही वापर करण्यापूर्वी ई साहित्य प्रतिष्ठानची लेखी परवानगी आवश्यक आहे.

मनोगत

मी अतिशय आवडीने ज्योतिष शिकले. मला सर्व चिडवत असत व म्हणत असत की जर वैद्यकीय व्यवसायात यश नाही मिळालं तर निदान पोट भरण्याचा दुसरा मार्ग तरी डॉक्टरीण बाईनी तयार करून ठेवला आहे.

सुदैवाने माझे वैद्यकीय करिअर जितके यशस्वी गेले तितकेच ज्योतिषाने मला नाव दिले, हात दिला, आणि यश देखिल दिले,

आता या उतरत्या आयुष्याच्या अंतिम टोकाकडे प्रवास करतांना असे वाटते की जे जमवले आयुष्यभर ते आता देवून टाकावे. अशाच मानसिकतेत ई साहित्य ची माहिती मिळाली. माझे या प्रकाशनातर्फे हे तिसरे पुस्तक. स्वागत व्हावे ही अपेक्षा!

डॉ. नन्दिनी धारगळकर, एम् डी पी एच डी

ज्योतिष पंडित, विशारद, शास्त्री (महाराष्ट्र ज्योतिष परिषद)

प्रास्ताविक

सामान्य जनतेशी बांधला जाणारा ज्योतिषशास्त्राचा एक विभाग हा मुहूर्त शास्त्र आहे. याच संदर्भात लिहिला गेलेला एक ग्रंथ 'नाह्निदत्तपंचविंशतिका' हा मुहूर्त विषयासंबंधित अगदी छोटासा परंतु सर्व सामान्य लोकांना उपयोगी अशा महत्वाच्या कार्यासाठी उपयुक्त असा असून केवळ २४ श्लोकातच या ग्रंथात महत्वपूर्ण असे सर्व शुभ मुहूर्त वर्णन करणारा असून हा केवळ ग्रंथ सामान्य कार्यासाठी स्वरोस्वरीच पुरेसा आहे.

व्यावहारिक दृष्टीने विचार करू पाहता मानवी जीवन गर्भाधानापासून सुरू होते असे म्हणावयास हरकत नाही. व्यास स्मृतीतील सोळा संस्कारांची सुरुवात देखिल गर्भाधानापासूनच होते.

गर्भाधानं पुंसवनं सीमन्तो जातकर्म च।

नामक्रिया निष्क्रमोऽन्नप्राशनं वपनक्रिया।

नाह्निदत्त कृत पञ्चविंशति

कर्णवेधो व्रतादेशो वेदारम्भक्रियाविधिः।

केशान्तः स्नानमुद्राहो विवाहाग्निपरिग्रहः।

चिताग्निसंग्रहश्चेति संस्काराः षोडश स्मृताः॥

व्यास स्मृति १.१३-१४

नाह्निदत्ताने मात्र या क्रमास थोडेसे वेगळे वळण देवून सामाजिक बांधिलकी सिद्ध करणाऱ्या विवाहविधीपासून पुस्तकाची सुरुवात केली आहे.

हा नाह्निदत्तकृत पंचविंशतिका ग्रंथ काही ठिकाणी पुढील नावाने देखिल प्रसिद्ध आहे - बालबोधदीपिका, बालविवेकिनी, बालबोधिनी, व्यवहारशास्त्र, ज्योतिर्निर्णय इ.

पाण्डुलिपीत लिहिलेल्या अनेक प्रति अनेक नावाने उपलब्ध असून त्यातील एक कलकत्ता संस्कृत महाविद्यालयाची बालविवेकिनी नावाने उपलब्ध असून

नाह्निदत्त कृत पञ्चविंशति

त्यावर रचनाकार म्हणून श्रीपति यांचे नाव दिलेले दिसते.

सुमारे १२५१ साली लिहिलेली शके १७६५ची एक पाण्डुलिपि लालबाग दरभंगा येथील श्री के प महिधर मिश्र यांचेकडे नाह्निदत्तपंचविंशतिका नावाने उपलब्ध असून यात मंगलाचरण दिलेले दिसत नाही.

शेवटचा श्लोकही प्रत्यक्ष नाह्निदत्त यांचा नसावा असे मत पाण्डुलिपीच्या लिखाणाच्या पद्धतीवरून लिपितज्ज्ञांनी व्यक्त केले आहे. तरीही २४ श्लोकांच्या या लघुग्रंथास पंचविंशति असेच नामाभिधान प्राप्त झाले. सदर ग्रंथात हा २५ वा श्लोक त्यांचा असो वा नसो; सादर करण्यात आला आहे.

नह्निदत्त कृत पञ्चविंशति

नाह्निदत्तपंचविंशतिका

श्लोक १ विवाहमुहूर्त

रेवत्युत्तररोहिणीमृगमघामूलानुराधाकर

स्वातीषु प्रमदानुलामिथुनगे लग्ने विवाहः शुभः।

मासा फाल्गुनमाघमार्गशुचयो ज्येष्ठस्तथा माधवः

शस्ताः सौम्यदिनं तथैव तिथयो रिक्ता कुहू
वर्जिता॥१॥

अनुवाद

प्रशस्त नक्षत्र - रेवती, उषा, उफा, उभा, रोहिणी,
मृगशिरा, मघा, मूल, अनुराधा, हस्त, स्वाती

प्रशस्त लग्न - कन्या, तुला, मिथुन

प्रशस्त मास - फाल्गुन, माघ, मार्गशीर्ष, आषाढ, ज्येष्ठ,
वैशाख

नह्निदत्त कृत पञ्चविंशति

प्रशस्त वार - सोमवार, बुधवार, गुरुवार, शुक्रवार

प्रशस्त तिथि - १, २, ३, ५, ७, ८, १०, ११, १२,
१३, १५

श्लोक २ द्विरागमनमुहूर्त

पूषापुष्यपुनर्वसूत्तरमृगामैत्राश्वहस्तत्रयं

रोहिण्या श्रवणाद्विरागमविधौ मूलं धनिष्ठा तथा

कुम्भाजालिरविश्च वर्षसमं त्यक्त्वा कुजाकीं तुला

कन्यामन्मथमीनयुक्तमकरालग्नानि यात्रातिथिः॥२॥

अनुवाद

प्रशस्त नक्षत्र - रेवती, पुष्य, पुनर्वसु, उषा, उफा, उभा,
मृगशिरा, अनुराधा, हस्त, चित्रा, स्वाती

प्रशस्त लग्न - कन्या, तुला, मिथुन, मीन, धनु, मकर

प्रशस्त मास - फल्गुन, वैशाख अग्रहण

नह्निदत्त कृत पञ्चविंशति

प्रशस्त वार - रविवार, सोमवार, गुरुवार, शुक्रवार

प्रशस्त वर्ष - १, ३, ५

प्रशस्त तिथि - १, २, ३, ५, ७, १०, ११, १३

निषिद्ध दिन - शनिवार, मंगलवार

निषिद्ध तिथि - ९, ४, १४, १२, १५ अमावस्या व पौर्णिमा

श्लोक ३ पुंसवनसीमन्तोन्नयनमुहूर्त

मूलादित्रितये करे श्रवणके भाद्रद्वयार्द्रात्रये

रेवत्याञ्च मृगे गुरौ दिनकरे भौमेऽप्यरिक्ता तिथौ।

द्वैतीयिव तृतीयमासि धनुषि स्त्रीमीनयोश्च स्थिरे

लग्ने पुंसवनं तथैव शुभदं सीमान्तकर्माष्टमे॥३॥

अनुवाद

नहिदत्त कृत पञ्चविंशति

प्रशस्त नक्षत्र - मूल, पुषा, उषा, हस्त, श्रवण, पुभा,
उभा, आर्द्रा, पुनर्वसु, पुष्य, रेवती मृगशिरा

प्रशस्त लग्न - धनु, कन्या, मीन, वृषभ, सिंह, तुला,
कुंभ

प्रशस्त मास - २, ३ सीमन्त कर्म ८ वा महिना

प्रशस्त वार - गुरुवार, रविवार, मंगळवार

प्रशस्त तिथि - १, २, ३, ५, ६, ७, १०, १२, १३,
पौर्णिमा

निषिद्ध तिथि - ४, ९, १४

श्लोक ४ नामकर्ममुहूर्त

पुष्यार्कत्रयमैत्रमूलमृगभे ज्येष्ठाधनिष्ठोत्तरादित्यारव्येषु

च नामकर्म शुभदं योगे प्रशस्ते तिथौ।

अह्ने द्वाशकेऽथवान्यदिवसे शस्ते तथैकादशे

नह्निदत्त कृत पञ्चविंशति

गोसिंहालिघटेषु सूर्यप्रथमोज्जीवे शशाङ्केषु च ॥४॥

अनुवाद

प्रशस्त नक्षत्र - पुनर्वसु, उषा, उफा, उभा, मृगशिरा,
अनुराधा, पुष्य, हस्त, चित्रा, स्वाती, ज्येष्ठा, मूल,
धनिष्ठा

प्रशस्त लग्न - वृषभ, सिंह, वृश्चिक, कुंभ

प्रशस्त वार - रविवार, सोमवार, गुरुवार, बुधवार

अह्नि - ११ वा १२

प्रशस्त तिथि - २, ३, ५, १०, ११, १३

निषिद्ध योग - व्याघात, हर्षण, वज्र, अतिगण्ड, परिघ,
गण्ड, व्यतीपात, विष्कम्भ, मूल, वैधृति

श्लोक ५ निष्क्रमणमुहूर्त

हस्तः पुष्यपुनर्वसू हरियुगे मैत्रत्रयं रेवती

नहिदत्त कृत पञ्चविंशति

रोहिण्युत्तरफल्गुतीमृगयुताषाढोत्तराश्वानिलौ।

मासौ तुर्यतृतीयकौ शनिकुजौ त्यक्त्वा च यात्रातिथिः

सिंहादित्रयकुम्भलग्नसहिता निष्कासने शस्यते॥५॥

प्रशस्त नक्षत्र - हस्त, पुष्य, पुनर्वसु, श्रवण, धनिष्ठा,
अनुराधा, ज्येष्ठा, मूल, रेवती, रोहिणी, उफा,
मृगशिरा, उषा, अश्विनी, स्वाती

प्रशस्त लग्न - सिंह, कन्या, तुला, कुम्भ

प्रशस्त मास - ४, ३

निषिद्ध दिन - शनिवार, मंगळवार

प्रशस्त तिथि - १, २, ३, ५, ७, १०, ११, १३

श्लोक ६ नूतनवस्त्रपरिधान व नवान्नभक्षणमुहूर्त

रेवत्यां करपंचकाश्विवसुभे वस्त्रं बुधादित्रये

पुंसां पुष्यपुनर्वसूत्तरयुता रोहिण्यपि श्रेयसी।

नहिदत्त कृत पञ्चविंशति

एतेष्वेव नवान्नमत्र तु मृगो विष्णोश्च भं शस्यते

चंद्रार्कावपि मीनगोयुवतिभिः सार्द्धं तथा मन्मथः॥६॥

प्रशस्त नक्षत्र - नूतन वस्त्रे रेवती, हस्त, चित्रा, स्वाती,
विशाखा, अनुराधा, अश्विनी, धनिष्ठा. पुरुषांसाठी
वैशिष्ट्याने पुष्य, पुनर्वसु, उषा, उभा, उफा, रोहिणी

प्रशस्त वार - बुधवार, गुरुवार, शुक्रवार

प्रशस्त लग्न - मीन, वृषभ, कन्या व मिथुन

श्लोक ७ अन्नप्राशनमुहूर्त

पूर्वार्द्राभरणी भुजङ्गवरुणाँस्त्यक्त्वा कुजार्की तथा

नन्दां पर्व च सप्तमीमपि तथा रिक्तामपि द्वादशीम्।

स्यात्षष्ठाष्टममासि चाद्यमशनं स्त्रीणां पुनः पञ्चमे

गोकन्याझषमन्मथेषु धवले पक्षे च योगे शुभः॥७॥

अनुवाद

नहिदत्त कृत पञ्चविंशति

निषिद्ध नक्षत्र - पुष्य, पूषा, पूभा, आर्द्रा, भरणी
आश्लेषा, शतभिषा

निषिद्ध वार - शनिवार, मंगलवार

निषिद्ध तिथि - १, ६, ११, १४, ८, अमावस्या व
पौर्णिमा, रविसंक्रांति, सप्तमी, चतुर्थी, नवमी, द्वादशी

प्रशस्त मास - ६, ८; स्त्रियांसाठी ५

प्रशस्त लग्न - वृषभ, कन्या, मीन, मिथुन

श्लोक ८ मुण्डण - चुडाकरणमुहूर्त

रेवत्यश्विकरत्रयेऽदितिमृगज्येष्ठासु विष्णुत्रये

पुष्ये चोत्तरगे रवौ गुरुकवीन्दुज्ञेषु पक्षे सिते।

गोस्वीमन्मथचापकुम्भकरे हित्वा च रिक्ता तथा

षष्ठीं पर्व च पक्षतिं जननभं मासञ्च चूडा शुभा ॥८॥

अनुवाद

नह्निदत्त कृत पञ्चविंशति

प्रशस्त नक्षत्र - रेवती, अश्विनी, हस्त, चित्रा, स्वाति,
पुनर्वसु, मृगशिरा, ज्येष्ठा, श्रवण, धनिष्ठा, शतभिषा,
पुष्य

प्रशस्त अयन - उत्तरायण

प्रशस्त वार - गुरुवार, शुक्रवार, बुधवार

प्रशस्त पक्ष - शुक्ल पक्ष

प्रशस्त लग्न - वृषभ, कन्या, धनु, मकर, कुम्भ

निषिद्ध तिथि - ४, ९, १४, ६, अमावस्या, पौर्णिमा,
रविसंक्रांति

निषिद्ध मास - जन्ममास

श्लोक ९ विद्यारम्भमुहूर्त

रेवत्यां करपञ्चके हरियुगे पूर्वेषु हस्तत्रये

मूलेऽश्वे कविभानुषु हरेर्बोधे धनुर्मीनयोः।

नह्निदत्त कृत पञ्चविंशति

अब्दे पञ्चमके विहाय निखिलानध्यायषष्टियुतां

रिक्तां भाष्करजीवयोरपि तथा शुद्धौ च विद्योत्तमः॥९॥

अनुवाद

प्रशस्त नक्षत्र - रेवती, मृगशिरा, आर्द्रा, पुनर्वसु, पुष्य,
आश्लेषा, श्रवण, धनिष्ठा, पूषा, पुषा, पूभा, हस्त,
चित्रा, स्वाति, मूल, अश्विनी

प्रशस्त वार - शुक्रवार, गुरुवार, रविवार विष्णोरुत्थाने

प्रशस्त लग्न - धनु, मीन

प्रशस्त वर्ष - ५

त्याज्यतिथि - १, ८, १३, १४, अमावस्या, ६, ४, ९

शुद्ध रवि गुरु

श्लोक १० व्रतारम्भमुहूर्त

पूर्वाषाढहरित्रयेऽश्विमृगभे हस्तत्रये रेवती

नह्निदत्त कृत पञ्चविंशति

ज्येष्ठापुष्यभगेषु चोत्तरगते भानौ च पक्षे सिते।

गोमीनप्रमदाधनुर्वनवरे शुक्रे गुरौ भास्करे

पञ्चम्यां दशमीत्रये व्रतमिह श्रेष्ठं द्वितीयाद्वये ॥१०॥

अनुवाद

प्रशस्त नक्षत्र - पूषा, श्रवण, धनिष्ठा, शतभिषा,
अश्विनी, मृगशिरा, हस्त, चित्रा, स्वाति, रेवती,
ज्येष्ठा, पुष्य, पूषा

प्रशस्त अयन - उत्तरायण

प्रशस्त पक्ष - शुक्ल

प्रशस्त लग्न - वृषभ, मीन, कन्या, धनु, सिंह

प्रशस्त वार - शुक्रवार, गुरुवार, रविवार

प्रशस्त तिथि - ५, १०, ११, १२, २, ३

नह्निदत्त कृत पञ्चविंशति

श्लोक ११

समावर्तनधनुर्विद्यारम्भप्रायश्चित्तदिव्यशपथमुहूर्त

स्याच्चूडाव्रतबंधने शनिकुजौ त्यक्त्वा समावर्तनं

भौमेऽप्युत्तरकृतिकासु च धनुर्विद्योद्यमः शस्यते।

शस्ताः स्युस्त्वभिशस्तदिव्यविधिषु ज्येष्ठा हरिर्वारुणं

हस्तश्चैव पुनर्वसुः शनिकुजौ रिक्तविकञ्च
त्यजेत्॥११॥

अनुवाद

प्रशस्त नक्षत्र - रेवती, अश्विनी, हस्त, चित्रा, स्वाति,
पुनर्वसु, मृगशिरा, ज्येष्ठा, श्रवण, धनिष्ठा, शतभिषा,
पुष्य, पूषा, पूषा

निषिद्ध वार - शनिवार, मंगलवार

निषिद्ध तिथि - ४, ९, १४

नह्निदत्त कृत पञ्चविंशति

श्लोक १२ कर्णवेधमुहूर्त

रोहिण्युत्तरमैत्रमूलमृगभे विष्णुत्रयेऽर्कत्रये

रेवत्यश्विपुनर्वसुद्वयभगे कर्णस्य वेधः शुभः।

चापस्त्रीघटमन्मथेषु झषभे वर्षेऽप्ययुग्मे दिने

सौम्ये चैत्रिकपौषविष्णुशयनं त्यक्त्वा च मासं
जनेः॥१२॥

अनुवाद

प्रशस्त नक्षत्र - रोहिणी, उफा, उषा, उभा, मृगशिरा,
श्रवण, धनिष्ठा, शतभिषा, हस्त, चित्रा, स्वाति, रेवती,
अश्विनी, पुनर्वसु, पुष्य, पूषा

प्रशस्त लग्न - मीन, कन्या, कुम्भ, मिथुन, धनु विषम
वर्षात

प्रशस्त वार - सोमवार, बुधवार, गुरुवार, शुक्रवार

नह्निदत्त कृत पञ्चविंशति

निषिद्ध मास - चैत्र, पौष, विष्णुशयन, जन्ममास

प्रशस्त मास - माघ, फाल्गुन, वैशाख, ज्येष्ठ

श्लोक १३ कृषिकर्मच्छेदनमुहूर्त

स्वातिब्रह्ममृगौ करोऽदितियुगं राधाचतुष्कं मघा

रेवत्युत्तरविष्णुभं कृषिविधौ छेदादिवापे शुभम्।

गोकन्याझषमन्मथाश्च शुभदाः वाराः कुजार्कीतरे

रिक्ता द्वादशिका च पर्व न शुभं
षष्ठीद्वितीयायुतम्॥१३॥

अनुवाद

प्रशस्त नक्षत्र - स्वाति, रोहिणी, मृगशिरा, हस्त,
पुनर्वसु, पुष्य, अनुराधा, ज्येष्ठा, मूल, पूषा, मघा,
रेवती, उफा, उषा, उभा, श्रवण

प्रशस्त लग्न - वृषभ, कन्या, मीन, मिथुन

नहिदत्त कृत पञ्चविंशति

निषिद्ध तिथि - १२, १४, ९, ४, ८, अमावस्या,
पौर्णिमा, रविसंक्रांति, ६, २

प्रशस्त तिथि - १, ३, ५, ७, १०, ११, १३

श्लोक १४ वास्तुकर्ममुहूर्त

रोहिण्यां श्रवणत्रयेऽदितियुगे हस्तत्रये मूलभे

रेवत्युत्तरफल्गुनीन्दुतुरगे मैत्रोत्तीरषाढयोः।

शस्ते वास्तु कुजार्किवर्जितदिने गोकुम्भसिंहे झपे

कन्यायां मिथुने नभःशुचिसहोराधोर्जके फाल्गुने ॥१४॥

अनुवाद

प्रशस्त नक्षत्र - रोहिणी, श्रवण, धनिष्ठा, शतभिषा,
पुनर्वसु, पुष्य, हस्त, स्वाति, मूल, रेवती, उषा,
मृगशिरा, आश्लेषा, अनुराधा, उषा

निषिद्ध वार - मंगळवार, रविवार

नहिदत्त कृत पञ्चविंशति

प्रशस्त वार - सोमवार, बुधवार, शुक्रवार

प्रशस्त लग्न - वृषभ, कुम्भ, सिंह, कन्या, मीन, मिथुन

प्रशस्त मास - श्रावण, आषाढ, वैशाख, कार्तिक,
फाल्गुन

श्लोक १५ वेश्मप्रवेशमुहूर्त

आश्लेषां च विशास्त्रया सह मघां पूर्वात्रयं याम्यभं

रिक्तां सूर्यकुजौ विहाय च कुहूं वेश्मप्रवेशः शुभः।

गोसिंहालिघटास्तथैव धवलः पक्षः प्रशस्तोऽधिकः

कन्या मन्मथमीनचापसहिता मासास्तु वास्तूदिताः

॥१५॥

अनुवाद

निषिद्ध नक्षत्र - आश्लेषा, मघा, पूषा, पूषा, पूषा,
भरणी

नहिदत्त कृत पञ्चविंशति

निषिद्ध तिथि - ४, ९, १४ अमावस्या

निषिद्ध वार - रविवार, मंगळवार

प्रशस्त वार - सोमवार, बुधवार, गुरुवार, शुक्रवार

प्रशस्त नक्षत्र - रेवती, धनिष्ठा, शतभिषा, आर्द्रा, उषा,
उषा, उभा

प्रशस्त लग्न - सिंह, वृश्चिक, कुम्भ, मकर

प्रशस्त पक्ष - शुक्ल पक्ष

प्रशस्त मास - श्रावण, वैशाख, कार्तिक, फाल्गुन

श्लोक १६ तडागगृहप्रतिष्ठामुहूर्त

गोसिंहालिघटेषु चोत्तरगते भानौ बुधादित्रये

सोमेऽर्के च शुभस्तडागविविधारामप्रतिष्ठाविधिः।

श्लेषार्द्धे भरणीद्वयं शतभिषायुक्तां विशाखां कुहूं

नहिदत्त कृत पञ्चविंशति

रिक्तां पक्षतिमष्टमीं परिहरेत् षष्टिमपि द्वादशीम् ॥१६॥

अनुवाद

प्रशस्त लग्न - वृषभ, सिंह, वृश्चिक, कुम्भ

प्रशस्त अयन - उत्तरायण

प्रशस्त वार - बुधवार, गुरुवार, शुक्रवार, रविवार

निषिद्ध नक्षत्र - आश्लेषा, भरणी, कृत्तिका, शतभिषा,
विशाखा

निषिद्ध तिथि - अमावस्या, ४, १४, १, ८, ६, १२

प्रशस्त तिथि - २, ३, ५, ७, १०, ११, १३, पौर्णिमा

श्लोक १७ क्रयविक्रयभैषज्यभक्षणमुहूर्त

मूलाश्वीन्दु करोत्तरश्रवणकैर्युक्तं च भाद्रद्वयं

पूषापुष्यसमीरमैत्रसहितं शस्तं क्रये विक्रये।

नह्निदत्त कृत पञ्चविंशति

भैषज्येऽदितिपुष्यमूलवसवो मैत्राश्विशक्रा हरिः

छूषास्वातियुतोऽत्र चैव शुभवश्चन्द्रः कविर्वाक्पतिः

॥१७॥

अनुवाद

प्रशस्त नक्षत्र - मूल, अश्विनी, मृगशिरा, हस्त, उषा,
उषा, श्रवण, पूभा, रेवती, पुष्य, स्वाति, अनुराधा

भैषज्यभक्षण

प्रशस्त नक्षत्र - पुनर्वसु, मूल, पुष्य, धनिष्ठा, अनुराधा,
अश्विनी, ज्येष्ठा, श्रवण, रेवती, स्वाति

प्रशस्त वार - सोमवार, गुरुवार, शुक्रवार

श्लोक १८ यात्रामुहूर्त

सार्पोर्द्रोत्तरकृतिका यममघास्त्याज्या विशाखा युताः

शस्ताः पुष्यकरादितीन्दुश्रवणा मैत्रत्रयं रेवती

मान्यन्यानि तु मध्यमानि गमने षष्ठीयुता द्वादशी

रिक्तां पर्व च वर्जयेज्झषतुलस्त्रीमन्मथाः शोभनाः
॥१८॥

अनुवाद

निषिद्ध नक्षत्र - आश्लेषा, आर्द्रा, उफा, उषा, उभा,
कृतिका, भरणी, मघा, विशाखा

प्रशस्त नक्षत्र - पुष्य, हस्त, पुनर्वसु, मृगशिरा, अश्विनी,
अनुराधा, ज्येष्ठा, मूल, रेवती

मध्यम नक्षत्र - रोहिणी, पूफा, चित्रा, स्वाति, पूषा,
श्रवण, धनिष्ठा, शतभिषा, पूभा

निषिद्ध तिथि - ६, १२, १४, ४, ९, ८, अमावस्या,
पौर्णिमा, रविसंक्रांति

प्रशस्त तिथि - २, ३, ५, ७, १०, ११, १३

प्रशस्त लग्न - मीन, तुला, कन्या, मिथुन

नह्निदत्त कृत पञ्चविंशति

श्लोक १९ वारनक्षत्रशूल

पूर्वाद्याः शनिचन्द्रगीष्पतिबुधादित्येषु शुक्रे कुजे
नो गम्याः क्रमशस्तथा परिहरेत् प्राचीं च मूलेन्द्रयोः।
याम्यां च श्रवणादिषट्सु विधिभे पुष्ये प्रतीची त्यजेत्
सौम्यां चोत्रफाल्गुनीष्वपि तथा हस्ते न यायाद् बुधः
॥१९॥

अनुवाद

पूर्वेस निषिद्ध - शनि मूल ज्येष्ठा

अग्नेयेस निषिद्ध - चन्द्र, श्रवण, धनिष्ठा, शतभिषा,
पूभा, उभा, रेवती

दक्षिणेस निषिद्ध - गुरु, श्रवण, धनिष्ठा, शतभिषा,
पूभा, उभा, रेवती

नैऋत्येस निषिद्ध - बुध, रोहिणी, पुष्य

नह्निदत्त कृत पञ्चविंशति

पश्चिमेस निषिद्ध - रवि, रोहिणी, पुष्य

वायव्येस निषिद्ध - शुक्र, उफा, हस्त

उत्तरेस निषिद्ध - मंगळ, उफा, हस्त

ईशान्येस निषिद्ध - शनि, मूल, ज्येष्ठा

श्लोक २० मण्डलजिज्ञासा

आग्नेयं भगपूर्वभाद्रभरणी पुष्या विशाखा मघा

वह्निश्चात्र फलं तु मन्दमवनी कल्पग्रहोल्कादिषु।

वायव्यं पवनादितीन्दुतुरगाश्चित्रोत्तरा फाल्गुनी

हस्तश्चेति किलोदितं फलमिहाप्यत्यन्तमन्दं विदुः

॥२०॥

अनुवाद

आग्नेयमण्डलाचे मन्द फल - पूफा, पूभा, भरणी, पुष्य,
विशाखा, मघा, कृतिका

नह्निदत्त कृत पञ्चविंशति

वायव्यमण्डलाचे मन्द फल - स्वाति, पुनर्वसु, मृगशिरा,
अश्विनी, चित्रा, उफा, हस्त

श्लोक २१ माहेन्द्रमण्डल

माहेन्द्रं श्रवणाभिजिद्वसुयुतं ब्रह्मानुराधायुतो

ज्येष्ठाषाढयुतोऽपि वैफलमिहाप्यत्यन्तशस्तं भवेत्।

रेवत्युत्तरमूलभाद्रवरुणश्लेषास्तथार्द्रा भवेत्

पूर्वाषाढयुतं च वारुणमिह श्रेष्ठं फलं मण्डले ॥२१॥

अनुवाद

माहेन्द्रमण्डलाचे शुभ फल - श्रवण, अभिजित, धनिष्ठा,
रोहिणी, अनुराधा, ज्येष्ठा, उषा

वारुणमण्डलाचे शुभ फल - रेवती, उभा, मूल,
शतभिषा, आश्लेषा, आर्द्रा, पूषा

श्लोक २२ निषिद्धयोग

नहिदत्त कृत पञ्चविंशति

व्याघातः कुलिशातिगण्डपरिघागण्डव्यतीपातकौ

विष्कुम्भः सह शूलवैधृतिवरीयानप्यथो हर्षणः।

योगाः कर्मसु निन्दिताः परिहरेद् गण्डान्तकालोदयो

भद्रार्धप्रहरादिकञ्च निखिलं मांगल्यकर्मोद्यमे ॥२२॥

अनुवाद

निषिद्ध योग - व्याघात, वज्र, अतिगण्ड, परिघ, गण्ड,
व्यतीपात, मूल, विष्कुम्भ, वैधृति, वरीयान्, हर्षण;
गण्डान्तकालोदय, भद्रा, अर्द्धप्रहर, कुलिक

श्लोक २३ वारानुसार निषिद्ध नक्षत्र

सूर्येऽश्वित्रिनयं मघार्द्रसहितं त्याज्यं विशाखात्रयं

चन्द्रे पुष्यविशाखशम्भुपवनाषाढत्रयं चित्रया।

भौमे मैत्रविशास्त्रविश्वभुजगाश्चार्द्राधनिष्ठात्रयं

सौम्ये मूलशिवायमैन्द्रवसवश्चाशो यमो रेवती ॥२३॥

नह्निदत्त कृत पञ्चविंशति

अनुवाद

रविवारी निषिद्ध - अश्विनी, भरणी, कृतिका, मघा,
आर्द्रा, विशाखा, अनुराधा, ज्येष्ठा

सोमवारी निषिद्ध - पुष्य, विशाखा, आर्द्रा, धनिष्ठा,
शतभिषा, पूभा

बुधवारी निषिद्ध - मूल, आर्द्रा, उफा, ज्येष्ठा, धनिष्ठा,
अश्विनी, भरणी रेवती

श्लोक २४ वारानुसार निषिद्ध नक्षत्र

जीवे मूलयमार्यमानिलमघाब्राह्मत्रयं वारुणं

पूषा चाथ कवौ शिवेन्द्रपवनाः पुष्यत्रयं रोहिणी।

चित्रा चाथ शनौ मघाहरियुगं पूर्वार्थमादित्रयं

पूर्वाषाढयुगं च मूलमिह तु प्राग्यामतः शोभनम् ॥२४॥

अनुवाद

नह्निदत्त कृत पञ्चविंशति

गुरुवारी निषिद्ध - मूल, भरणी, उफा, स्वाति, मघा,
रोहिणी, मृगशिरा, आर्द्रा, रेवती

शुक्रवारी निषिद्ध - आर्द्रा, ज्येष्ठा, स्वाति, पुष्य,
आश्लेषा, मघा, रोहिणी, चित्रा

शनिवारी निषिद्ध - श्रवण, मघा, धनिष्ठा, रेवती, उफा,
हस्त, चित्रा, पुष्य, पूषा, उषा, मूल

श्लोक २५ मूळ ग्रंथात उपलब्ध नाही

बालानां शुभकर्मशस्तसमयज्ञानं किलैकैकतः

श्लोकदस्त्विति संकलय्य मनसा श्लोकाँश्चतुर्विंशतिम्

पूर्वाचार्यकृतान् विलोक्य बहुशो ज्योतिर्निबंधान्
बहुँश्चक्रे श्रीपतिपादपद्ममधुपः श्रीनाह्निदत्तो द्विजः

॥२५॥

ई साहित्य प्रतिष्ठान

मराठी भाषा आता झेप घेण्याच्या मूड मध्ये आहे. रडणाऱ्यांकडे लक्ष नका देऊ. मराठीत कधीच नव्हते इतके वाचक आहेत आता. पुर्वी पुस्तकाच्या एका आवृत्तीच्या हजार दोनहजार प्रती छापल्या जात. पाच हजार म्हणजे डोक्यावरून पाणी.

आता ई पुस्तकांच्या जमान्यात एक एक पुस्तक पाच दहा लाख वाचकांपर्यंत जातं. वर्षाला चाळीसेक लाख डाऊनलोड होतात. वाचक एकमेकांना परस्पर फॉरवर्ड करतात. व्हट्स अप, ई मेल, ऍप्प, ब्ल्यु टुथ, वेबसाईट, पेन्ड्राईव्ह, सिडी अशा असंख्य मार्गांनी पुस्तकं व्हायरल व्हायलीत. सुसाट सुटलित. खेड्यापाड्यांच्या गल्लीबोळांपासून ते जगाच्या पाठिवरच्या प्रत्येक देशात. रॉकेटच्या वेगाने सुसाट सुटलेल्या मराठीच्या वेगाला आता कोणी थांबवू शकत नाही.

या धूमधडक क्रांतीत सामिल व्हा. आपल्या ओळखीच्या मराठी साक्षरांना यात ओढा. त्यांचे ई मेल पत्ते, व्हाट्सप

नंबर आम्हाला पाठवा. तुम्ही फक्त दहा वाचक आणा. ते शंभर आणतील. आणि ते दहाहजार. तुमच्या व्हाट्सप ग्रुपमधून याची जाहिरात करा. आपल्याला फुकट पुस्तकं वाचकांपर्यंत पोहोचवायची आहेत. आपल्याला टिब्ली पेपर ची जाहिरात परवडत नाही. आमचे वाचक हेच आमचे जाहिरात एजंट. तेच आमची ताकद. मराठी भाषेची ताकद जगाला दाखवू.

ई साहित्यची पुस्तके www.esahity.com वरून डाऊनलोड करा. esahity@gmail.com ला कळवून मेलने मिळवा. किंवा 7710980841 हा नंबर सेव्ह करून या नंबरला तुमचे नांव व गांव Whatsapp करून पुस्तके whatsapp मार्गे मिळवा. किंवा ई साहित्यचे app. <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.esahity>. www.esahitybooks या लिंकवर उपलब्ध आहे. ते download करा.

हे सर्व मोफत आहे.

